

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Jean Elisabeth Hørdum
Sagsnr.: 2013-0035-0163
Dok.: 734883

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AV
fra Folketingets Retsudvalg
til justitsministeren og social- og integrationsministeren**

Torsdag den 30. maj 2013 kl. 14.00-15.30

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Samrådsspørgsmål AV (Peter Skaarup (DF)):

”I forbindelse med at den kriminelle lavalder blev hævet fra 14 til 15 år er ca. 500 unge sluppet for straf, og 11 unge er blevet løsladt, selv om de var dømt for alvorlig kriminalitet (se bl.a. Ritzaus Bureau 14.03.2013). Af de 11 løsladte er fire allerede nu dømt for ny, alvorlig kriminalitet. Det var en klar præmis for regeringen i forbindelse med behandlingen af lovforslaget om hævelse af den kriminelle lavalder, at de unge under 15 år, der begår alvorlig kriminalitet og som før lovforslaget ville være blevet dømt til at opholde sig på en institution, fremadrettet ville komme til at opholde sig på de samme institutioner, og der ville i det hele taget fortsat blive taget hånd om dem. Mener ministrene, at det som regeringen sagde i forbindelse med lovbehandlingen i forhold til hvad der skulle ske med unge under 15 år, der begår alvorlig kriminalitet, er sket? Mener ministrene, at det er at tage hånd om de unge, der har begået alvorlig kriminalitet, at løslade dem, for så siden at konstatere at flere af dem hurtigt efter har begået ny, alvorlig kriminalitet?”

[Indledning]

1. Den kriminelle lavalder har jo været et tilbagevendende emne i Retsudvalget, siden regeringen i slutningen af 2012 fremsatte lovforslag om at ændre den til 15 år igen.

Det glæder mig derfor, at temaet i dag ikke er det gammelkendte; nemlig om regeringen virkelig mener, at det bør være det sociale system frem for straffesystemet, der skal håndtere 14-åriges problemer.

For ja – det mener regeringen nemlig stadigvæk.

Samrådsspørgsmål AV handler i stedet om indsatsen over for de 14-årige, som efter forhøjelsen af den kriminelle lavalder er ude af det strafferetlige system og tilbage i det sociale system. Altså det system, som de 14-årige har været i i en menneskealder og det tilmed også i hovedparten af den tidligere regerings tid.

Som udvalget ved, hører indsatsen over for unge under den kriminelle lavalder under social- og integrationsministeren. Jeg har derfor selskab af social- og integrationsministeren, som vil svare på udvalgets spørgsmål om den sociale indsats.

Men inden vi kommer dertil, har jeg nogle indledende bemærkninger.

[Oplysningerne om de løsladte 14-årige (forkerte oplysninger og fortrolige oplysninger)]

2. Første punkt handler om oplysningerne i samrådsspørgsmålet.

I spørgsmålet står der, at 11 af de unge, som blev løsladt i forbindelse med forhøjelsen af den kriminelle lavalder, var dømt for alvorlig kriminalitet, og at fire af disse 11 allerede nu er dømt for ny, alvorlig kriminalitet.

Jeg forstår, at tallene er taget fra Ritzaus Bureaus artikler fra den 23. marts 2013.

Jeg har forsøgt at finde ud af, hvad det egentligt er for 11 unge, spørgeren og Ritzau henviser til, og jeg tror altså, at der er tale om en misforståelse. Jeg kender i hvert fald ikke til en særlig gruppe bestående af 11 løsladte unge.

3. Der er ganske rigtigt en gruppe på 11 unge, der har tiltrukket sig særlig interesse fra Retsudvalget. Jeg har i hvert fald både under behand-

lingen af lovforslaget om forhøjelse af den kriminelle lavalder og efter vedtagelsen af loven besvaret spørgsmål fra udvalget om netop en lille gruppe på 11 unge.

Det er muligvis disse 11 unge, spørgeren sigter til. De 11 er imidlertid ikke blevet løsladt – eller for den sags skyld endeligt dømt – i forbindelse med forhøjelsen af den kriminelle lavalder.

Det, som de 11 unge, jeg tidligere har besvaret spørgsmål om, har tilfælles, er derimod, at deres sager forud for vedtagelsen af lovforslaget blev forelagt Rigsadvokaten, så Rigsadvokaten i forhold til de pågældende kunne tage stilling til spørgsmålet om henholdsvis tiltalerejsning og gennemførelse af hovedforhandlinger.

Jeg er som sagt klar over, at Retsudvalget af en eller anden grund har haft en hel særlig interesse i lige netop disse 11 unge. Også selv om gruppen repræsenterer et mere eller mindre tilfældigt udsnit af den samlede gruppe af unge, for hvem strafforfølgningen for forhold, de havde begået som 14-årige, blev opgivet på grund af ændringen af den kriminelle lavalder.

Og jeg mener sådan set også, at jeg er gået meget langt i mine bestræbelser på at tilfredsstille denne interesse. Jeg har således blandt andet oplyst Retsudvalget om, hvilke af de 11 der efter, at de blev 15 år, er sigtet eller dømt for overtrædelse af straffeloven eller våbenloven. Jeg har tilmed i et fortroligt svar til udvalget oplyst, hvad indholdet var af sagerne for de af de 11, som på ny var i kontakt med det strafferetlige system. Jeg kan i den forbindelse henvise til mine besvarelser af retsudvalgets spørgsmål nr. 77 og 259 fra denne samling.

4. Det andet, jeg vil komme ind på, er min overraskelse over at konstatere, at blandt andre Ritzau er kommet med oplysninger om, hvad de 11 unge angiveligt har begået af ny kriminalitet.

Da min besvarelse til Retsudvalget om de unges nye kriminalitet som sagt er fortrolig, kan jeg selvfølgelig ikke gå nærmere ind i det, som Ritzau har skrevet. Jeg skylder dog at sige, at der ifølge de oplysninger, jeg har, ikke er tale om en korrekt gengivelse af de unges nye kriminalitet.

Tilbage står imidlertid, at det er uklart for mig, hvordan medierne overhovedet kan være i besiddelse af oplysninger om, hvad de unge har begået af ny kriminalitet. Mig bekendt er disse oplysninger nemlig kun fremgået af min fortrolige besvarelse.

Det giver mig anledning til at understrege, at en forudsætning for, at jeg kan sende oplysninger af fortrolige karakter til Folketinget selvsagt er, at oplysningerne forbliver fortrolige.

Og jeg går da også ud fra, at alle udvalgets medlemmer er enige med mig i, at det vil være helt utilstedeligt og et grundlæggende tillidsbrud, hvis der rent faktisk siver fortrolige oplysninger ud.

[Præmissen om, at de 14-årige skal anbringes på sikrede institutioner i medfør af servicelovens regler]

5. Fra denne løftede pegefinger vil jeg vende mig mod det tredje og sidste punkt, som jeg vil komme ind på nu.

Det drejer sig om bemærkningen om, at det for regeringen i forbindelse med behandlingen af lovforslaget om den kriminelle lavalder var en klar præmis, at de 14-årige, der begår kriminalitet, og som før ændringen af den kriminelle lavalder ville være blevet dømt til at opholde sig på en institution, fremadrettet vil komme til at opholde sig på de samme institutioner efter den sociale lovgivning.

Jeg vil i den forbindelse gerne slå fast, at mit budskab under folketingets behandling af lovforslaget var, at den sociale lovgivning indeholder mulighed for en bred vifte af reaktioner over for unge mennesker, herunder unge mennesker der har begået kriminalitet.

Én af reaktionerne er anbringelse uden for hjemmet – eventuelt tvangsanbringelse. Og som jeg sagde under behandlingen af lovforslaget vil anbringelse kunne ske på den samme type af institutioner, som dem der anvendes over for unge lovovertrædere inden for straffesystemet.

Derfor vil en 14-årig, der har begået kriminalitet, også nu kunne blive anbragt på en af de selv samme institutioner, som anvendes til de unge lovovertrædere over den kriminelle lavalder, der anbringes i henhold til en straffedom. Det forudsætter naturligvis, at betingelserne i den sociale lovgivning for anbringelse i øvrigt er opfyldt. Det siger sig selv.

[Afrunding]

5. Men nu er social- og integrationsministeren her jo i dag, så jeg vil ikke udbrede mig mere om den sociale lovgivning, men overlade yderligere redegørelser til den rette minister.

Værsgo' Karen.